

Reviderade anvisningar för undervisning och examination med anledning av den pågående covid-19-pandemin

Beslut

Utbildningsnämndens ordförande beslutar

att de anvisningar som återfinns i bilaga 1 till detta beslut gäller för utbildning på grund- och avancerad nivå med verkan från och med den 24 november till och med den 23 december 2020,

att studenter som saknar möjligheter att studera hemma inte ska avvisas från campus, samt

att från och med den 24 november 2020 upphäva följande beslut:

- *Nya anvisningar för undervisning och examination inom utbildning på grund- och avancerad nivå med anledning av den pågående covid-19-pandemin från den 8 juni 2020 (SLU ID: SLU ua 2020.1.1.1-2319)*
- *Tillägg till anvisningar för undervisning och examination inom utbildning på grund- och avancerad nivå med anledning av den pågående covid-19-pandemin från den 16 september 2020 (SLU ID: SLU ua 2020.1.1.1-2319)*
- *Tillfälligt undantag från anvisningarna med anledning av den pågående covid-19-pandemin från den 5 oktober 2020 (SLU ID: SLU ua 2020.1.1.1-2319)*

Redogörelse för ärendet

Rektors inriktningsbeslut av den 8 juni 2020 uppmanar utbildningsnämndens ordförande att utforma anvisningar för genomförande av undervisning och examination med hänvisning till den pågående covid-19-pandemin.

Motiv till beslutet

Med anledning av den pågående covid-19-pandemin meddelar Folkhälsomyndigheten (www.folkhalsomyndigheten.se) rekommendationer för minskad smittspridning i samhället. Från och med den 24 november 2020 införde regeringen restriktioner som ytterligare begränsar sammankomster och övriga aktiviteter i samhället (<https://www.regeringen.se/artiklar/2020/11/max-atta-deltagare-ska-vara-normerande-for-hela-samhallet/>). Det får konsekvenser även för utbildningen vid SLU. Innebörden i detta beslut meddelades alla prefekter och andra chefer inom SLU samt alla SLU:s studenter per mail den 20 november 2020. Föreliggande beslut formaliserar och förtydligar det innehållet.

Beslutets innebörd och bedömda konsekvenser

Utbildningsorganisationen har överlag gjort ett mycket bra arbete med att skapa så smittsäkra undervisningsformer som möjligt. Men de nya, betydligt skarpare restriktionerna innebär att vi gemensamt ska bidra till att ytterligare begränsa smittspridningen i samhället. För SLU:s utbildning innebär detta en skärpt tillämpning av tidigare beslutade anvisningar avseende covid-19-pandemin. I förhållande till tidigare är det avsnitt B och C i anvisningarna som har reviderats.

För studenter innebär skärpningen att mycket undervisning och examination kommer att genomföras digitalt, men att studenter på varje program och kurs måste se vad som gäller exakt för deras aktuella kurs. Vissa nyckelmoment och/eller viss examination kommer att genomföras på campus med covid-19-anpassning. Detta gäller även för programstudenter i årskurs 1.

De som har planerat för en tentamen på campus ska kontakta avdelningen för lärande och digitalisering som erbjuder lärare som behöver hjälp att övergå till digital undervisning och digital examination utökat online-stöd från och med den 1 december. Se <https://intermt.slu.se/stod-service/utbildning/pedagogiskt-och-digitalt-stod/> och/eller kontakta epu@slu.se.

Juristenheten har utformat juridiska rekommendationer vid distansundervisning, se bilaga 2. Det beskrivs vad man behöver tänka på vad gäller till exempel hanteringen av personuppgifter och GDPR i samband med utbildning och examination på distans.

Dessa anvisningar gäller under förutsättning att regeringens och Folkhälsomyndighetens rekommendationer inte ändras och så länge styrelsens beslut av den 26 mars 2020 med *Särskilda befogenheter för rektor m.fl. i anledning av coronapandemin* samt rektors *Universitetsövergripande inriktningsbeslut gällande undervisning och examination* (SLU ID: SLU.ua.2020.1.1.1-2319) från 8 juni 2020 med anledning av den pågående pandemin är i kraft.

Utbildningsnämndens ordförande har tidigare beslutat om anvisningar för vårterminen 2021 (SLU.ua.2020.1.1.1-4041). Det beslutet påverkas inte av föreliggande beslut, men kan senare komma att justeras om behov uppkommer/kvarstår.

Beslut i detta ärende har fattats av utbildningsnämndens ordförande, prorektor Karin Holmgren efter föredragning av utbildningshandläggare Johan Torén. Innehållet i beslutet har utvecklats av universitetets ledningsgrupp för covid-19. I beredningen av ärendet har även universitetsjurist Erik Stavegren och avdelningschef Maria Orved deltagit. Rektor Maria Knutson Wedel och Sluss ordförande Marie Petersson är informerade om beslutets innehåll.

Karin Holmgren

Johan Torén

Bilagor

1. Reviderade anvisningar för undervisning och examination under resterande del av ht 2020 med anledning av den pågående covid-19-pandemin
2. Juridiska rekommendationer vid distansundervisning

Sändlista

Utbildningsnämnden
Universitetsdirektören
Dekanerna
Prefekterna
Examinatorerna
Programnämnderna
Programstudierektorerna
Institutionsstudierektorerna (motsv.)
Sluss

Kopia för kännedom

Avdelningscheferna (motsv.) inom universitetsadministrationen
Utbildningsadministrativa noden
Personalorganisationerna (Saco, ST, Seko)

Bilaga till utbildningsnämndens ordförandebeslut med verkan från och med den 24 november 2020, SLU ID: SLU.ua.2020.1.1.1-2319

Reviderade anvisningar för undervisning och examination med anledning av den pågående covid-19-pandemin

A. Följande avsteg från kurs- och utbildningsplaner tillåts:

- Examinator beslutar om formerna för bedömning av studenternas prestationer. Om examinationen är av betydelse för examensmålen för yrkesexamen ska även berörd programstudierektor involveras i beslutet.
- Examinator beslutar om formerna för undervisning med utgångspunkten att kursmålen ska kunna uppnås oavsett vilket undervisningsformat som väljs, men måste också beakta vad som anges i punkt B.
- Examinator beslutar om eventuella anpassningar av obligatoriska moment.
- Om det kommer till examinatorns kännedom att fler än en (1) individ på samma kurs eller i samma studentgrupp har fått bekräftad covid-19 ska övergång till distansstudier övervägas, helt eller delvis, under minst två veckor. Även berörda lärare ska betraktas som en del av gruppen. Beslut om eventuella distansstudier fattas efter samråd med berörd prefekt. Aktuella riktlinjer från Folkhälsomyndigheten och berörd region ska tillämpas för personer med covid-19.

B. För undervisning gäller följande (avsnittet är reviderat i förhållande till tidigare beslut):

- Undervisning ska genomföras digitalt i största möjliga utsträckning. Examinatorer och kursledare (motsvarande) bör samråda med sin institutionsledning (prefekt, institutionsstudierektor/motsvarande) och programstudierektor om möjligheten till ytterligare övergång till digital undervisning.
- Undervisningsmoment som inte kan genomföras digitalt med säkerställd måluppfyllelse, exempelvis laborationer, kan genomföras på campus i små grupper (runt 10 personer inkl. lärare) och under förutsättning att Folkhälsomyndighetens övriga rekommendationer tillämpas och åtgärder vidtagits för minimerad smittspridning.
- För att maximera utnyttjandet av gemensamma undervisningslokaler begränsas bopningsmöjligheten av gemensamma undervisningslokaler till 2-timmarsmoduler.
- Fältmoment och studieresor som inte kan genomföras digitalt med säkerställd måluppfyllelse, kan genomföras i små grupper (runt 10 personer inkl. lärare)

och under förutsättning att Folkhälsomyndighetens övriga rekommendationer tillämpas och åtgärder vidtagits för minimerad smittspridning. Riskbedömning och åtgärder för minimerad smittspridning gäller även resa till och från fältlokalen eller studieobjekten i förekommande fall.

- Examensarbetare kan genomföra experiment på en institution eller i fält under förutsättning att Folkhälsomyndighetens rekommendationer tillämpas och åtgärder vidtagits för minimerad smittspridning.

C. För skriftliga tentamina och examination av praktiska moment gäller följande (avsnittet är reviderat i förhållande till tidigare beslut):

- Tentamina ska i allra största utsträckning genomföras digitalt. Examinatorer och kursledare (motsvarande) bör samråda med sin institutionsledning (prefekt, institutionsstudierektor/motsvarande) och programstudierektor om möjligheten till ytterligare övergång till digital examination.
- Tentamina på distans genomförs enligt regelverket för hemtentamina i Utbildningshandboken (avsnitt 8.4 Andra typer av examination (prov)). Hemtentamina kan hanteras via lärplattformen Canvas och plattformen Inspira som lanseras vid SLU den 1 december 2020.
- Vid dessa tentamina får studenterna ha hjälpmedel och examinationen genomförs utan övervakning. Under rådande förhållanden får dock en tentamen, om det bedöms nödvändigt, genomföras med kameraövervakning via Zoom. Observera hanteringen av personuppgifter, se Juridiska rekommendationer vid distansundervisning (bilaga 2).
- Muntlig examination kan ske digitalt och genomförs enligt regelverket för muntlig tentamen i Utbildningshandboken (avsnitt 8.4 Andra typer av examination (prov)). En muntlig tentamen får spelas in för att underlätta dokumentationen. I så fall ska studenterna informeras om det i förväg och det ska dokumenteras varför inspelning är nödvändigt. Inspelningen ska sparas i 2 år. Se vidare Juridiska rekommendationer vid distansundervisning (bilaga 2).
- Om en tentamen måste genomföras i tentamenslokal (salstentamen) ska antalet deltagare (inkl. tentamensvärdar) begränsas så att det är minst 2 meter mellan personerna, vilket även gäller vid in- och utpassering i tentamenslokalen. Vidare ska Folkhälsomyndighetens övriga rekommendationer tillämpas och åtgärder vidtagits för minimerad smittspridning.
- För examination av praktiska moment (s.k. praktiska prov) gäller också att det är minst 2 meter mellan personerna, även vid in- och utpassering i lokalen. Vidare ska Folkhälsomyndighetens övriga rekommendationer tillämpas och åtgärder vidtagits för minimerad smittspridning.
- Särskilda anpassningar för vissa studenter anges i punkt E.

D. För verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och klinisk-praktisk undervisning gäller dessutom följande:

- VFU och klinisk-praktisk träning kan genomföras under förutsättning att Folkhälsomyndighetens rekommendationer tillämpas och åtgärder vidtagits för minimerad smittspridning.
- VFU ska fortgå i möjligaste mån. VFU får genomföras på UDS om det är brist på placeringar på andra kliniker, i den omfattning som UDS kan klara.

E. Särskilda anpassningar

- Den student som tillhör en covidrelaterad riskgrupp¹ eller sammanbor med person i riskgrupp ska i möjligaste mån beredas möjlighet till anpassad undervisning i obligatoriska moment och att genomföra tentamina i särskilt anpassad lokal. Examinatorn kan begära att studenten uppvisar intyg som styrker tillhörigheten till riskgrupp.
- Möjligheten för internationella studenter (de som inte har svenskt personnummer) att söka uppehållstillstånd är knutet till undervisningsform. Om studierna till övervägande del kommer att bedrivas på campus kommer det vara möjligt för studenterna att få uppehållstillstånd för studier i Sverige, även om delar av undervisningen behöver ske digitalt.
- Internationella studenter som på grund av reserestriktioner eller andra oförutsedda covidrelaterade svårigheter inte kan påbörja sin utbildning fysiskt på plats på studieorten, ska om möjligt beredas tillgång till undervisningen till exempel via inspelning och filmning.

F. Information och samråd:

- Samråd med studentrepresentant(er) från berörd(a) studentkår(er) ska ske vid beredning och beslut av enskild tjänsteman som rör studiemiljön. Riktlinjer finns i Utbildningshandbokens avsnitt 3.14 *Studentinflytande* och gäller även för frågor som hanteras inom universitetsadministrationen. SLU bör tillvarata studenternas erfarenheter från de initiala covidrelaterade anpassningarna inför kommande kurstillfällen.
- Kursansvariga institutioner ska i förekommande fall dokumentera och skyndsamt informera berörda studenter om beslut avseende temporära anpassningar av undervisningen och/eller examinationen i kurser som påverkas.

¹ Riskgrupp enligt Folkhälsomyndighetens definition.

Juridiska rekommendationer vid distansundervisning

Det kommer många frågor om hur vi ska hantera personuppgifter och GDPR nu när alla lärosäten ska bedriva sin utbildning på distans. Juristenheten har förståelse för att det finns många frågor, och en del tvetydig information på internet om vad som gäller. I den här texten ger vi därför en del rekommendationer kring olika situationer inom distansutbildningen.

Utgångspunkter

En utgångspunkt som är bra att minnas är att distansundervisning ska utföras via verktyg som tillhandahålls genom universitetet, t.ex. Zoom. Gratistjänster online ska inte användas.

Tänk dock på att alla tjänster inte har samma säkerhet. Det är därför viktigt att använda rätt tjänst för den typ av information som du ska behandla. Zoom ska t.ex. inte användas för behandling av känsliga personuppgifter¹ eller uppgifter som är sekretessreglerade enligt offentlighets- och sekretesslagen (OSL).

Många frågor rör inspelning av videosamtal i olika situationer. Här är tumregeln att ”om inte inspelning av situationen skedde igår, ska inte inspelning ske idag”. Den främsta anledningen till detta är att allt sparande av videofiler, chattloggar m.m. gör att de filer som skapas blir allmänna handlingar.² Allmänna handlingar omfattas av offentlighetsprincipen och kan därför begäras utlämnade av vem som helst, i Sverige eller utomlands. Inspelad video från utbildningssituationer måste sparas i minst 2 år. Vi ska av den anledningen inte spela in studenter i en undervisningssituation om det inte verkligen behövs, särskilt när studenten befinner sig i sitt hem.

Det kan upplevas som mycket obehagligt för en student att en video av dem som för några veckor sen inte skulle ha existerat nu kan lämnas ut till vem som helst. Sparande av video och chatt kan dessutom leda till att studenter som är blygare än andra tvekar inför att delta aktivt i undervisningen av rädsla för att deras ”dumma

¹ Definition av vad som är personuppgifter respektive känsliga personuppgifter hittar du på <https://internt.slu.se/stod-service/admin-stod/juridik-dataskydd-och-informationshantering/dataskydd/dataskydd-ord-och-begrepp/>

² För mer information om offentlighetsprincipen se <https://internt.slu.se/stod-service/admin-stod/juridik-dataskydd-och-informationshantering/juridik/>

frågor” ska finnas kvar för alltid i en inspelning. Detta gör också att inspelning som utgångspunkt inte ska ske.

Innan ni behandlar studenternas personuppgifter genom inspelning eller streaming så ska det göras en bedömning av om det är möjligt att lösa situationen på ett sätt som inte förutsätter att vi behandlar studentens personuppgifter. Finns det en sådan lösning är behandlingen inte nödvändig, och den lösningen som inte innebär behandling av personuppgifter bör väljas.

Informera studenterna!

Oavsett på vilket sätt vi hanterar personuppgifter under distansundervisningen så ska studenter få information om vad som kommer ske med deras personuppgifter. Tillsammans med avdelningen för digitalisering och lärande har juristenheten tagit fram sådan information som ska lämnas till studenterna. Du hittar den [här](#).

Innan du spelar in ett undervisningstillfälle som hålls på distans måste du informera om den behandling som sker. Den information som du ska lämna är:

- Varför du spelar in tillfället
- Om studenterna kommer att synas eller höras i inspelningen
- Hur länge du ska spara den inspelade Zoom-föreläsningen
 - Gäller det en examinerande uppgift ska den bevaras i 2 år³ efter examination
 - Gäller det en föreläsning ska den bevaras i 2 år efter avslutat kurstillfälle

Bara de som behöver personuppgifter ska få dem

Personuppgifter får inte spridas till fler personer eller organisationer än vad som är nödvändigt. Det här kan ske i situationer där studenter behöver legitimera sig och där videosamtal förs i grupp. Det är inte tillåtet med legitimering på ett sätt där en student visar upp sin legitimation så att alla övriga studenter kan se det. Det vill säga, du ska inte ha ett upprop i en klass där alla studenter ser varandras ID-kort eller annan information som de inte har behov av. Den typen av legitimering i gruppsituationer får hanteras på något annat sätt.

Om du behöver spela in ett undervisningstillfälle med ID-kontroll, avvakta tills ID-kontrollen är utförd innan du påbörjar inspelningen.

³ Om en student begär omprövning av betyget bör inspelningen bevaras i 2 år efter att prövningen har slutbehandlats.

Gallring

När inspelningen (filmen) kan gallras (till exempel 2 år efter examination för en examinerande uppgift), ska inspelningen som huvudregel raderas, du får därför inte behålla inspelningen längre än den tiden.

Integritet vid en föreläsning (ej examinerande moment)

Vid en föreläsning är det viktigt att du ger alternativ på hur frågor kan ställas utan att det röjs vem som har ställt frågan på inspelningen. Detta kan till exempel vara att du informerar studenterna att de via chatten i Zoom kan ställa frågor till dig (och inte hela gruppen), och du sedan läser upp frågan utan att ange vem som har ställt den innan du besvarar den.

Du ska också ge möjligheten för studenterna att delta utan att vara med i bild och med avstängd mikrofon.

Din integritet som lärare

En student har inte rätt att spela in en undervisningssituation utan att informera dig och be om ditt samtycke. Utan ditt samtycke är detta olagligt.

Undervisningssituationer på distans

Föreläsning

Streaming tillåtet. Spela in dig själv som lärare går bra. Spela inte in studenter.

Seminarium utan examinerande moment

Streaming tillåtet. Spela inte in.

Handledning på distans

Streaming tillåtet. Spela inte in.

Legitimering på distans, oavsett sammanhang

Streaming tillåtet mellan student och lärare. Legitimering där andra studenter kan se videon från den som legitimerar sig är inte tillåtet. Spela inte in legitimering.

Praktiska moment

Streaming tillåtet. Spela inte in.

Praktiska moment med personer som inte är lärare eller studenter med på video

Streaming tillåtet. Spela inte in.

Muntlig examination

En muntlig tentamen får spelas in för att underlätta dokumentationen. I så fall ska studenterna informeras om det i förväg och det ska dokumenteras varför inspelning är nödvändigt. Inspelningen ska sparas i 2 år.

Examination genom att en student skickar in en film på praktiskt moment

Tillåtet. Inspelningen sparas i 2 år.

Hemtentamen (d.v.s. samma typ av hemtentamen som innan distansundervisning)

Spela inte in. Live-streaming bör inte vara nödvändigt.

Vanlig tentamen som hålls på distans

Som utgångspunkt ska detta inte spelas in. Live-streaming är tillåtet, t.ex. för att ha tentavakter. Eventuell inspelning av video från tentamen ska vara strikt nödvändigt av rättssäkerhetsskäl och det ska dokumenteras varför inspelning är nödvändigt. Studenterna ska informeras om det i förväg. Inspelningen sparas i 2 år.